

21 Ιανουαρίου: Εορτάζει ο Άγιος Μάξιμος ο Γραικός

/ [Βίοι Αγίων](#)

Σήμερα, η Εκκλησία τιμά η μνήμη των Μαρτύρων Νεοφύτου και Αγνής και του Οσίου Μαξίμου του Ομολογητού, ο οποίος με το λόγο, τα συγγράμματα και τη θυσία της ίδιας του της ζωής ομολόγησε το Χριστό σε καιρούς δύσκολους, όταν η Εκκλησία κλονιζόταν από την αίρεση των μονοθελητών. Επίσης, σήμερα η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του Αγίου Μαξίμου του Γραικού.

Ο Άγιος Μάξιμος αποτελεί μία σπουδαία προσωπικότητα του 16ου αιώνα, που έμεινε στην ιστορία με την προσωνυμία «Γραικός», δηλαδή «Έλληνας». Ανακηρύχθηκε άγιος τόσο από το Οικουμενικό Πατριαρχείο όσο και από το Πατριαρχείο Μόσχας το 1988. Ήδη από τα μέσα του 16ου αιώνα είχαν αρχίσει να συντάσσονται βίοι του Οσίου Μαξίμου του Γραικού και διηγήσεις για τα θαύματά

του και από το τέλος του 17ου αιώνα το όνομά του να αναγράφεται στα αγιολόγια των ετησίων ρωσικών ημερολογίων, να αγιογραφούνται οι πρώτες εικόνες του και να γράφονται τροπάρια προς τιμήν του.

Ο Άγιος Μάξιμος τιμάται πανηγυρικά στην Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, και στην Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας και Σπάρτης όπου έμειναν οι γονείς πριν έρθουν στην Άρτα. Η πόλη της Άρτας, η γενέτειρα του Αγίου, τον τιμά ως συμπολιούχο της, στον ναό που έχει ανεγερθεί προς τιμήν του.

Ο βίος του

Ο Άγιος Μάξιμος, ο κατά κόσμον **Μιχαήλ Τριβώλης**, ανήκε στη μεγάλη βυζαντινή αριστοκρατική και λόγια οικογένεια των Τριβώληδων. Γεννήθηκε το 1470 στην Άρτα από ευσεβείς γονείς, τον Μανουήλ και την Ειρήνη.

Τα πρώτα του γράμματα έμαθε στην Άρτα και συμπλήρωσε τη μάθησή του στην Κέρκυρα, κοντά στον επιφανή δάσκαλο, ρήτορα, φιλόσοφο και αντιγραφέα χειρογράφων Ιωάννη Μόσχο.

Στη συνέχεια, λόγω της μεγάλης του φιλομάθειας πήγε στη Φλωρεντία όπου σπούδασε **Θεολογία, Ιστορία, Φιλοσοφία και τις γλώσσες αρχαία ελληνική, λατινική, γαλλική και ιταλική**. Στη Δύση γνωρίστηκε με πολλές και μεγάλες προσωπικότητες.

Αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές του επέστρεψε στην πατρίδα του. Το **1506** πήγε στο Άγιον Όρος, στην Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, όπου εκάρη μοναχός με το όνομα Μάξιμος. Στα δέκα χρόνια που παρέμεινε στο Άγιον Όρος ποτίστηκε με τη βαθιά αγιορείτικη παράδοση, την οποία φύλαξε μέχρι το τέλος της ζωής του.

Το **1516**, μετά από παράκληση του τσάρου της Ρωσίας Βασιλείου Ιβάνοβιτς, μετέβη στη Ρωσία προκειμένου να μεταφράσει διάφορα λειτουργικά και θεολογικά βιβλία. Κάποια στιγμή όμως συκοφαντήθηκε και με ψεύτικες κατηγορίες τον καταδίκασαν σε εγκλεισμό στη μονή Βολοκαλάμσκ, ως αιρετικό και αμετανόητο αμαρτωλό. Εκεί τον οδήγησαν σιδηροδέσμιο σε απομόνωση, ενώ του απαγόρευσαν τη Θεία Κοινωνία και τη συμμετοχή του στις ακολουθίες του Ναού. Επιπλέον του απαγόρευσαν να γράφει και του πήραν τα βιβλία. Η μόνη του παρηγοριά ήταν η θερμή και αδιάλειπτη προσευχή του.

Ο Άγιος Μάξιμος, **ταλαιπωρήθηκε επί 26 χρόνια με φυλακίσεις και πολλά άλλα βάσανα**. Τελικά το **1551** μεταφέρθηκε στη Λαύρα του Αγίου Σεργίου, όπου ο ηγούμενος τον περιέβαλε με πολλή αγάπη, εκτιμώντας το πνευματικό του έργο. Εκεί άφησε και την τελευταία του πνοή στις 21 Ιανουαρίου του 1556.

Στο βιβλίο “Δίκη του Μαξίμου του Γραικού”, του Κωνσταντίνου Α. Τσιλιγιάννη, δικηγόρου παρ’ Αρείω Πάγω και Συμβουλίου της Επικρατείας, έκδοση του Ινστιτούτου Άγιος Μάξιμος ο Γραικός, αναφέρει ότι: “ο Μάξιμος στο Άγιο Όρος και αργότερα στη Ρωσία έγραψε πολλά και άψογα ποιήματα υψηλού επιπέδου στην ελληνική γλώσσα, από τα οποία λίγα διασώθηκαν. Το γεγονός ότι στη Ρωσία συνέθεσε τα περισσότερα, τα οποία ήδη έχουν απολεσθεί, αποτελεί για την παγόσμια λογοτεχνία μια από τις μεγαλύτερες καταστροφές έργων πνευματικού πολιτισμού. Ο Μάξιμος στη Ρωσία έγραφε πεζά και ποιήματα, πρώτα στα ελληνικά και μετά τα μετέφραζε στα ρωσοσλαωνικά”.

Στο ίδιο βιβλίο κατατίθενται και τα λόγια του Αρχιμανδρίτη Εφραίμ του Βατοπαιδινού, σύμφωνα με τον οποίο “ο Άγιος Μάξιμος ήταν ανάμεσα στους λίγους οσίους που διεξήγαγαν τον πνευματικό τους αγώνα χωρίς οδηγό και συμπαράστατη. Χωρίς πνευματικό πατέρα, χωρίς Γέροντα για παρηγοριά και ενίσχυση στην άρση του Σταυρού. Αλλά ακόμη και χωρίς συμπαράσταση από αδελφούς ομοϊδεάτες, κατά το “αδελφός υπό αδελφού βοηθούμενος ως πόλις οχυρά και τετειχισμένη””.

Σε ένα άλλο σημείο ο Γέροντας Εφραίμ αναφέρει: “Γιγαντιαία η μάχη, όχι μόνο απροσπέλαστες, αλλά και απερινόητες για μας οι συνθήκες του αγώνα του Αγίου, αλλά νίκησε με τη συμμαχία του αγαπήσαντος αυτόν Κυρίου, και δόντος Εαυτόν εις θάνατον υπέρ πάντων. Ο Άγιος Μάξιμος έσωσε ολόκληρη τη Ρωσική Εκκλησία από τις προλήψεις, δεισιδαιμονίες και αιρετικές πεποιθήσεις, που επικρατούσαν εκείνη την εποχή στην Ρωσία”.

